

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOLUME XXIII.—LETÖ XXIII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) MARCH 19, 1940.

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio

Oglesi v tem listu so
uspešni

STEVILKA (NUMBER) 66

prejem Hatch predloge bi prizadel okoli 15,000 državnih uslužbencev v Ohio

mančni odbor mestne zbornice je potrdil odlok zbornice, ki določa pristojbin prostoto vodo cerkvam, šolam, bolnišnicam in drugim sličnim ustanovam.

COLUMBUS, O., 18. marca. — Na svojo uradno avtoriteto v ozirom na izid volitev, vpli na svoje podrejene ali se aktivno udeleževati političnih kampanj. Dalje bi bilo po tem amendmentu prepovedano zahtevati od državnih uslužbencev, da zaradi prizadetih približno 15,000 državnih uslužbencev v državi.

CLEVELAND. — Finančni odbor mestne zbornice je sinoči soglasno odobril odredbo mestne zbornice, da imajo pravico do proste meste vode vse cerkve, javne in župnijske šole, knjižnice, bolnišnice in druge dobrodelne ustanove v mestu.

"Naši domači tuje" na odru SND

"Naši domači tuje", ki la ter se vživel v igro. Bila je spisal Andrej Kobal in ki je podal v nedeljo dram. zbor "Cankar", je publiki zelo učinkoval, saj je njena show le prenizana našim izseljenim.

Če je snovi oziroma vsebine, so vladala različna nazira, nekaterim ni docela uganil, in nekaterim ni drugi niso mogli nastopiti, in neki naš znani intelektualci, ki se ob vsakem svojem nastopu iznova priljubi publiki.

Leno Erjavec, tovarniško delo, je predstavljala tako, kako zna predstavljati vse odpuščajoče, resignirane tipe, Nežka Kaland. Ob njeni naravnig igri se je orosilo marsikatero oko.

Helečno, njeni hčeri, pa je podala Olga Marn, čije kreativna sila je naši publiki znana že iz mnogih drugih iger. Ob smrti matere, ko so privrili v sobo njeni ameriški prijatelji, je bila velika ter je ustvarila svoj igralski in osebni triumf.

Tineta, ločenega moža Lene, pa je igral John Čeh, o cigar i. gralskih zmožnostih ne more biti dvoma, pa ima to smolo, da je ob svojih dveh nastopih igral vedno tipe starejših ljudi, dasi je ta simpatičen in inteligenten fant star še 21 let ter komaj sedem mesecev v tej deželi, kar mora biti ob njegovih letih še tuj, je dobro igral, zato upamo, da ga prihodnji Cankar nagra.

(Dalje na 2. strani)

Nad 8 milijonov lokalnega zasluka pri General Motors

Zasluk lanskega leta je bil nadkriljen samo v letih 1929 in 1937.

CLEVELAND, 18. marca. — Iz letnega poročila, ki je bilo obdelano danes, je razvidno, da so zasluzili lansko leto clevelandski delavci, zaposleni pri General Motors korporaciji, \$7,997,130.

V vseh ohajskih tovarnah General Motors družbe so zasluzili delavci lansko leto \$48,228,665, dočim so znašale leta 1938 njih plače \$36,228,665.

V vseh tovarnah General Motors pa so znašale leta 1939 delavske plače \$386,292,203, to je tretji najvišji zasluk v zgodini te korporacije. Ta zasluk je nadkrilil samo zasluzel delavcev v letu 1929 in 1937.

Seja

Redna mesečna seja direktorija Slov. društ. doma se vrši v sredo 20. marca ob 7:30 uri zvezcer.

MUSSOLINI POJE

RIM, 18. marca. — Benito Mussolini je danes prepel, vozeč se v svojem salonskem vozcu nazaj v Italijo od svojega sestanka s Hitlerjem na Brennerju.

Na postaji v Bologni je Mussolini stopil, široko se smejoč, iz svojega vagona ter odzdravljal množici, ki se je zbrala na postaji k njegovemu sprejemu. Muški sistačne voditelj, nato pa solini je pozdravil v Bologni z njimi vred pel fašistično himno.

NEW YORK, 18. marca. — Columbia Broadcasting sistema je nocoj prestregel oficijelno radijsko oznanilo italijanske vlade, oddajano v angleščini, ki se je glasilo:

"Absurdno bi bilo od nacistične Nemčije, če bi se predala nadam ali tudi samo slutenim željam, da more Nemčija vplivati na italijansko politiko za svobodoakeje."

Nacisti pravijo: "Zdaj uprite svoje oci v Moskvo!"

Kakšnih razvojev pričakujejo Nemci od Hitler-Mussolinijevega sestanka na Brennerju.

BERLIN, 18. marca. — Tu je krožijo nocoj vesti, da se bo Ribbentrop, čim se vrne z Brennerju, kamor je spremjal kanclerja Hitlerja, sestal z Molotovom, premierjem vlade Sovjetiske Rusije.

Nemčija pričakuje od konference med obema diktatorjema, sledče razvoje:

Da je Italia pripravljena, udeležiti se vojne ob strani Nemčije, kakor bo to potrebno, in da bo rimska - berlinska oskmalu raztegnjena do Moskve, najbrže še tekoni tega tedna.

"Zdaj uprite svoje oči v Moskvo," pravijo z zadovoljstvom nemški uradni krogi.

Izborno informirani uradni krogi zadoščenjem naznajajo, da bo nemško - italijansko preoblikovanje Evrope indorsiralo zdaj Moskva, kot tretja partnerica rimska - berlinska - moskovske osi. (Če bo to res, nasne sme nič več na svetu presemeti! Op. uredništvo).

Kultura

VAJA "SLAVČKOV"

Namesto v nedeljo se vrši vaja "Slavčkov" v sredo popoldne ob 2. uri. — Pridite vse!

Žalostna vest

Mr. Charles Lah, 18324 Resse Rd., je prejel iz vasi Studenec pri Novi vasi na Notranjskem žalostno vest, da mu je tam umrla mati Terezija Lah v starosti 80 let. Tam zapušča moža, ki je nad 90 let star, sina in hčer, tukaj pa tri sinove, Charlesa, Jacka in Franka, ki vodi trgovino na E. 185th St. V družini se je rodilo 16 otrok. Boditi ji ohramen blag spomin.

Velikonočna razprodaja
Pri Slov. Zadr. Zvezzi se vrši veden tenedelj velikonočna razprodaja. Na razprodaji imajo vse po nizkih cenah. Zadruga ima vedeni sveže meso, domače prekajene ūnke in perutnino po zmernih cenah. Se priporoča za obilen obisk.

KANADA V VOJNI

V Kanadi je troje koncentracijskih taborišč, kamor je spravila vlada sebi sovražne inozemce. Na silki vidimo prizor v takem taborišču v Petawani, Ontario, kjer so zaposleni s prisilnim delom naseljeni nemški nacisti.

Ameriški državni podtajnik Welles pri papežu Piju

Wellesa je privadel k papežu Myron C. Taylor, Rooseveltov odpylanec pri Vatikanu.

VATIKAN, 18. marca. — Ameriški državni podtajnik Sumner Welles je bil danes dopoldne v 50 minut trajajoči audienciji pri papežu Piju, nakar je prebil ure pri kardinalu Luigiui Maglioneju, papeževemu državnemu tajniku.

Poroča se, da se bo Welles zoper posvetoval jutri popoldne z Mussolinijem, preden se vrkra v Genovi na ladjo, ki ga bo prepejala v Ameriko. Welles bo počakal Mussolinijevega povratka do Hitlerja, ker je rečeno, da Hitler najbrže ne bo sporocil Mussoliniju ničesar bodrilnega, kar dočim je bil Hitler zelo bleđ.

Duhovnik Rueger, eden izmed obeh, se je vrnil iz Monakovega v Jugoslavijo pred šestimi meseci ter je stanoval v župnišču svojega tovariša duhovnika Zupančiča, ki je bil druga žrtve nacistov. Zupančič je župnikoval na župniji Sv. Jurija, 300 jardov od nemudoma zastrli z zavesami.

Posvetovanje med štirimi očmi
V salonskem vozcu so bili štirje: Mussolini, Hitler, Ribbentrop in Ciano. Najprej sta oba voditelja razpravljala med štirimi očmi, nakar sta poklicala k sebi zunanjemu ministru Ribbentropa in Ciano. Vlak so stražili italijanski alpinci z nasajenimi batonetmi.

Konferenca je bila končana ob 12:42 popoldne. Hitlerjev vlak se je pričel pomikati s postaje ob 1:08 popoldne, Mussolinijev pa je odpeljal pet minut pozneje.

Ko je italijanski vlak vozil s postaje, je Mussolini smehljajoče

ga se obraza odzdravljal ljudstvu na postaji.

Razrod diktatorjev

Hitler in Mussolini sta prav tako misteriozno odšla, kakor sta prišla, dočim se ves svet čudi, kaj sta sklenila. Inozemski opazovalci so mnenje, da će je

biti Hitler instigator te konference, ima najbrže v mislih dva načrt, za onemogočiti zaveznikom akcijo: stisniti jih na zapadu in začeti z italijansko pomočjo nemške boke drugod. Eden teh načrtov je, da doseže Hitler spravo med Italijo in Rusijo, ki

sta obe prijatelji Nemčije, ter

s tem prepreči, da bi mržnja do komunizma privela Italijo v tabor zaveznikov, drugi načrt pa je, da se vzdrži neutralnost Balkanov, zlasti Rumunije, ki je v večnem strahu pred Nemci, Rusi in Madžari.

Dasi je še tajno, o čem sta govorila diktatorja, vendar se sodi,

da je Hitler apeliral pri Mussoliniju za pomoč Italije, če prične Nemčija napad na Maginotovo

črto, kjer bo padlo stotisoč Nemcov, da vrže v tem slučaju Italija svojo armado ob stran Nemčije ter da pomore Nemčiji neutralizirati Balkan.

Društvo Cerkniško jezero, št.

59 SDZ

Redna mesečna seja se vrši v četrtek 21. marca v navadnih prostorih S. D. Doma na Waterloo Rd. Pričetek ob 7:30 zvečer.

Navzoči naj bodo gotovo tudi nadzorniki, da pregledajo račune zadnjne prireditve.

Radio

Norwood Appliance and Furniture Co. prične svoj radio program v četrtek 21. marca ob 8:30 uri zjutraj na postaji W. G. A. R. in ne v sredo, kot je bil včeraj poročano.

Na obisku

Mr. Peter Rostan, 449 East

158th St. poznan barvar in dekorator, je na obisku v Girardu,

Ohio za 14 dni.

KAJ STA SKLENILA DIKTATORJA NA POSTAJI VASICE BRENNERO?

Razšla sta se — Mussolini smehljajoč in dobre volje, Hitler pa mrtvaško bleđ.

NAJBRZE JE MUSSOLINI VRNIL HITLERU Z OBRESTMI VRED VSA DOSEDANJA PONIŽANJA

BRENNERO, italijansko-nemška meja, 18. marca. — Kancer Hitler in premier Mussolini sta danes tukaj nad dve uri na tajnem razpravljalci o zadevah, ki bodo bodo morda preusmerile se danjo vojno.

V kolikor je mogoče dognati,

sta se posvetovala o dveh možnosti:

o mirovnih ofenzivah, ki bi

jo skupno začeli obe totalitarni državi,

ali pa sta morda razpravljala o tesnejšem sodelovanju obhod držav v slučaju, če bi

Nemčija pričela intenzivno vojn

na napram zaveznikom.

Posvetovanje v salonskem vozcu

Diktatorja sta se pripeljala iz

svojih prestolnic v posebnih vla-

kik, nakar sta vstopila v Mussolinijev salonski voz, kjer sta pri-

čela nemudoma z razgovori, ki

so trajali dve uri in 12 minut.

Očividci pravijo, da ko sta si po-

da roke ter se razšla, je bil na

Mussolinijevem obrazu smehljaj,

dočim je bil Hitler zelo bleđ.

Mussolinijev vlak je došpel pr-

vi, in sicer ob 9:30 dopoldne,

Hitlerjev pa 40 minut pozneje.

Na postaji je bila prirejena v

snežnem viharju kratka ceremonija,

nakar sta vstopila v Mus-

solinijev salonski voz, čigar okna

so nemudoma zastrli z zavesami.

Posvetovanje med štirimi očmi

V salonskem vozcu so bili štirje:

Mussolini, Hitler, Ribbentrop

in Ciano. Najprej sta oba voditelja razpravljala med štirimi očmi,

nakar sta poklicala k sebi

zunanjemu ministru Ribbentropa

in Ciano. Vlak so stražili italijanski alpinci z nasajenimi bat-

onetimi na obih parnikih, kjer

so opravljali svoje maloštevilne dolnosti.

</

Zanimivosti*Zgodovina brade.**Napoleonova sabla v Moskvi.*

Zgodovinski muzej je pred tedni dobil Napoleonovo sablo z napisom "N. Bonaparte, prvi konzul francoske republike." Sablo je dobil Napoleon po svojem povratku iz Egipta in jo nosil, ko so ga poslali na otok Elbo. Ruski grof Kuvalov, ki mu je ruski car Aleksander I. naročil, naj pregnanega cesarja spremja na Elbo, je dobil sablo v dar od samega Napoleona. Po ruski revoluciji je oddelek rdeče vojske zaplenil premoženje naslednikov grofa Kuvalova in eden izmed rdečih vojakov se je polastil zgodovinske sable, ne da bi bil vedel, kakšno vrednost ima. Vojak je bil nepismen in seveda ni znal prečitati napisa v ročaju sable. Po zmagi boljševikov je vojak izročil sablo svojemu poveljniku. Sabela je nato romala v muzej rdeče vojske, od tod pa pred tedni v zgodovinski muzej v Moskvi.

Vojška je druga reč.

Ljudje imajo pred vojsko velik strah, ki seveda ni neupravičen. Vendar tako hudo spet ni, kot si kdo predstavlja, ko boste o grozotah vojske. Bombe, granate, torpede in podobna uničevalna sredstva so namreč silno draga. Pomislimo samo na torpedo in podmornice. En torpedni izstrel velja danes 96,000 do 120,000 din. Za vsak tak izstrelki bi si torej človek lahko nabavil že kar prvorosten luknuzni avtomobil. Seveda, če s torpedom zadenejo kakšno takto ladjo, kot je bila potopljena angleška "Royal Oak," ki je veljala 800 milijonov din, potem se tudi tak izstrelki izplačata. Podmornice imajo različno ceno, kakor so pač velike in opremljene. Njih cena se je gibala ob izbruhi vojne med 40 in 80 milijoni dinarjev. Podobno dragi so torpedni čolni.

Dohodki Mussolinija in Hitlerja.

Kakor znano niti Hitler niti Mussolini ne prejemata nobene plače iz državne blagajne. Zato se marsikdo izprašuje, od česa teda moža živita in kako plačujeta svoje uslužbence. O tem nihče ne more nícesar izvedeti. Sklepojo pa, da dobi Hitler lepo premoženje iz izkupička svoje knjige "Mein Kampf," Mussolini pa iz dobička dnevnika "Popolo d'Italia," katerega je ustavnovil in je njega lastnik.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Virginia, Minn. — Dne 10. t. m. je pri svoji sestri v Mountainu Ironu umrla Mary Kozar, stara 77 let. V Minnesoti je živila 57 let in okrog 40 let je bila v Auri. Započela sestro.

Chicago. — Stanko Zadel, član Pionirjev 558 SNPJ, je izval publiciteto v lokalnem časopisu kot nov zvezdnik pri "basketballu," ki in tej igri žanje precejšnje uspehe. Te dni se bo Zadel kosal v višji skupini petorice, imenovane Chicago Bruns.

IZ NAZILANDA

Pred nekaj meseci je glavar nemške delavske fronte Robert Ley kupil v bližini Berchtesgaden hišo, za katero je plačal 100,000 mark. Anti-nacijski krog priopovedujejo, da se je v prvih mesecih, potem ko se je Ley preselil v novi dom, na vratih na skrivnosti način pojavil napis: "Kje je Ley dobil 100,000 mark, ki jih je plačal za to hišo?" To je Leya silno ujezilo in še tisti dan je objavil naznanilo, v katerem je ponudil 1,000 mark za prijetje osebe, ki je bila odgovorna za napisa na vratih.

Še isto noč se je na vratih njegovega doma pojavil drug skrivnosti napis, ki se je glasil: "Kje je Ley dobil 101,000 mark?"

Društveni KOLEDAR**MARCH**

24. marca, nedelja. — Društvo Spartans, 198 S. S. P. Z. priredi plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
30. marca, sobota — 23rd Ward Democratic Club priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
30. marca, sobota. — St. Vitus Cadets priredi ples v Twi-Light Ballroom.
30. marca v soboto, — Ples St. Vitus Cadets v Twi-Light Ballroom na St. Clair Ave.
30. marca, sobota. — Društvo "Nanos", št. 264 SNPJ priredi plesno veselico v Domu Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.
31. marca, nedelja. — Pevski zbor "Sloga" priredi Pomladanski koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.
31. marca, nedelja. — Mladinski pevski zbor Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. priredi svoj pomladanski koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

APRIL

6. aprila, sobota. — St. Vitus Booster Klub priredi plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
6. aprila, sobota. — Prireditve skupnih društev Zapadne slovenske zveze v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.
7. aprila, nedelja, — Koncert in igra mlad. pev. zbor "Kanarki" v S. D. D. na Prince Ave.
7. aprila, nedelja. — Dramski društvo "Anton Verovšek" priredi igro v Slov. del. domu lavskem domu na Waterloo Road.
7. aprila, nedelja. — Soc. pev. zbor "Zarja" priredi pomladanski koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
13. aprila, sobota. — Jugoslav Camp, številka 293 W. O. W. priredi plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
13. aprila, sobota: Društvo Commodores, 742 SNPJ priredi plesno veselico v Domu Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.
14. aprila, nedelja. — Igra "Popodoba" vprizori Gospodinjski Klub "Na Jutrovem" v S. D. D. na Prince Ave.
14. aprila, nedelja. — Mladinski pevski zbor "Zvončki" priredi koncert x JDND v West Parku.

MAY

4. maja, sobota. — Castna straža S. D. Z. priredi plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
5. maja, nedelja. — Spring Blossom Dance, priredi Dom Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.
5. maja, nedelja. — Pevsko društvo "Planina" Maple Height priredi pomladanski koncert v Slov. nar. domu v Maple Hts.
5. maja, nedelja. — Koncert Mlad. pev. zbor "Slavčki" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
11. maja, sobota. — Clevelandski Slovenci, štev. 14 S. D. Z. priredi plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
12. maja, nedelja. — Slovenska

Mladinska Šola S. N. D., pomladanska prireditve v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

12. maja, nedelja. — Slovenska ženska zveza, št. 41 priredi v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

18. maja, sobota. — Društvo Sveta Anna, št. 4, S. D. Z. priredi plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

19. maja, nedelja. — Skupna društva S. S. P. Z., prireditve v avditoriju Slovenskega narodnega doma na Recher Ave.

19. maja, nedelja. — Mlad. pev. zbor "Kraljčki" priredi koncert v Slovenskem narodnem domu v Maple Heights.

20. maja, pondeljek. — Pričetek konvencije S. S. P. Z. v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. maja, torek. — Skupna društva SSPZ priredi igro v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

22. maja, sreda. — Skupna društva SSPZ priredi banket v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

24. maja, petek. — Skupna društva SSPZ priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

26. maja nedelja. — Jugoslovenski del. nar. dom na W. 130th in McGowan Ave. praznuje 20-letnico z varietnim programom in plesom.

JUNE

2. junija, nedelja. — Oficijalna otvoritev izletniških prostorov društva S. N. P. J. v Clevelandu in okolici, ter otvoritev sezone za 1940.
2. junija, nedelja. — Slovenski Dan, Proslava 125 obletnice trpljenja prvega slovenskega pesnika Valentina Vodnika. — Volitve ljubljanskega župana za leto 1941 v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
28. aprila, nedelja. — Dram dr. "Ivan Cankar" predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

29. junija, nedelja. — Društvo Dobruncev priredi piknik na Stuškovih farmi.

30. junija, nedelja. — Piknik društva "Cvetoci Noble" št. 312 S. N. P. J. na izletniških prostorih društva SNPJ.

16. junija, nedelja. — Piknik pevskega zbor "Jadrani" na Pintarjevi farmi.

23. junija, nedelja. — Piknik dr. "V Boj" št. 53 SNPJ na izletniških prostorih društva S. N. P. J.

23. junija, nedelja. — Piknik Slovenske šole SND na Močilnikarjevi farmi.

23. junija, nedelja. — Prvo obletnico proslavlja Dom Zapadnih Slovencev v svojih prostorih na 6818 Denison Ave., s piknikom.

30. junija, nedelja. — Piknik dr.

Naprej št. 5 SNPJ na izletniških prostorih društva SNPJ.

AUGUST

4. avgusta, nedelja. — Pevski zbor "Sloga" priredi piknik na Stuškovih farmi.
11. avgusta, nedelja. — Piknik Cankarjeve ustanove, na izletniških prostorih društva S. N. P. J.
11. avgusta, nedelja. — Piknik društva "Soča", št. 26 SDZ v Domu Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.
18. avgusta, nedelja. — Federacija jugoslovenskih narodnih domov v Ohio priredi "Slovenski dan" v Gordon park shell.

25. avgusta, nedelja. — Piknik Socialističnega kluba št. 49, na izletniških prostorih društva SNPJ.

SEPTEMBER

22. septembra, nedelja: Proslava 30-letnice društva Tabor, št. 139 SNPJ v razvijanje zastave v S. D. Dvorani na Prince Ave.

OCTOBER

6. oktobra, nedelja: Proslava 30-letnice društva Mir št. 142 SNPJ s programom v Slov. domu na Holmes Ave.
6. oktobra, nedelja. — Prireditve mlađ. pev. zbor "Slavčki" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
26. oktobra, sobota. — Zabaven večer Slovenske Zadružne Zveze v Slovenskem domu na Holmes Ave.

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.**Kampanja za "Cankarjev glasnik"**
sedaj v teku...**CANKARJEV GLASNIK**

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

**AKO ŠE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVIE POSTANITE ŠE DANES!**

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1

Kdor tekom kampanja pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

"MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY KITCHEN... AND IT STAYS BRIGHT"

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently stains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

Licno delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno licno po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

Claude Farrere:

24

PRIGODE TOMAŽA JAGNJETA

POVEST IZ ŽIVLJENJA GUSARJEV

8

Od desne in leve se je pomoli kopnina iz morske gladine. Kmalu so dospeli v njeno bližino. Pred kopnino se beli vrsta čeri, ob katerih bobni valovje. Za njimi se dvigajo bele stene kredastega nabrežja. Za tem skalnatim, zoblasmčim nabrežjem so nakopičene strme bele stene. Še bolj v ozadju pa kipi v nebo velikansko gorovje z mnogimi koničastimi skalnatimi iglami in strimi gorskimi počoji. Spredaj in na desni strani se kopnina umika morju v širokem loku, ki tvori nekakšen zaliv. Nekje v ozadju zaliva se izliva reka, kar spoznajo naši mornarji po številnosti plitkih peščenih otokov iz naplavljene sipe, slično kakor je v bližini domačega Saint-Malo-a reka Rance naplavila nizke peščene otočice. Na dveh otokih spoznajo mornarji dvoje visokih stavb stroge geometrične zunanjosti, vendar zaradi prevelike oddaljenosti še ne morejo določiti, kakšne so te stavbe. Za njimi se pomajajo v sinje nebo še druge stavbe, vitki stolpi kažejo, da stoji tu ono mesto, ki mu je pohod namenjen, sijajni Ciudad Real na Novi Granadi, ob reki Rio Grande, kakor je domača Sevilla zgrajena na obalah Guadalquivira.

Tomaž Trublet se sedaj spomini pripovedovanja Juane o Guadalquiviru.

"Lepa podlasica" je samcata in drobna, vendar hrabro jadra z razpetimi jadri. Odkar so odričili od Tortuge, niso napravili nobenega plena. Na krovu je še vse tako, kakor je bilo pri odhodu. Posadka šteje tristo trideset in šest Flibustejcev, pripravljenih na vse in odločenih, da zmagajo ali pa umro. To pomeni govorovo mnogo, vendar pa zopet malo, če pomislimo, koliko je sovražnikov in kakšne so njihove utrde.

Tomaž Trublet prešteva vse na svojih prstih, premišlja in prevdarja, pa vsak račun mu pove, da pride na poedinega pustolovca po štirideset do petdeset nasprotnikov. Sličen račun mu je že enkrat delal velike pregavice in ga spravil v obotavljanje, onega jutra, predno je napadel špansko galijono. Toda takratni Tomaž in današnji Tomaž sta si že zelo različni. Današnji Tomaž koraka od enega konca zadnjega kastela do drugačega s trdim gospodovalnim kramom, kakor divja zver, njegov pogled je uprt v daljavo naravnost, in to po se Tomaž prav nič ne obotavlja, od časa do časa se celo glasno zasmeje s hripanjem, kakor blaznim smehom, ki velja sedanjim in bodočim opasnostim. Tomaž se jih ne bojni. Tomaž jih išče.

"Tle kameniti kupčki tam," razlagala Benečan Loredan s svojim običajnim ravnodusnim glasom, "oni kupčki, ki jih vidite na otoku pred izlivom reke v morje, so same trdnjave, ki hčijo sovražnim ladjam zapreti dostop do mesta. Šest jih je, in od ene do druga sta po dve morski milji razdalje. Najsprednejši je fort Svetega Jeronima. To je navadna baterija, obdana z obzidjem; branik meri, da se prav spominjam, šest čevljev, žaljiva pa tri in pol. V bateriji je osem železnih topov za krogle po šest, osem in dvajset funtov, in pri njih je posadka petdesetih mož. Druga trdnjava tam le je fort Sveti Terez, ki ima dvajset težkih topov. Ta trdnjava je čisto nova, ima štiri bastije in širok jarek, toda brez vode. Razven navadnih baterij ima presedati. Zavarovan od nepre-

stanega ognja lastnih dečkov, skoči Tomaž na čelo dvajsetih najhrabrejših v jarek. Oni mu nastavijo svoje hrble in po njih se vzpone Tomaž na branik ter skoči v notranjost baterije.

V prihodnjem trenutku mu sledi še polovica spremjevalcev. Toda že ta trenutek je Tomažu zadostoval, da ko blisk pobjije s širokimi zamahi svoje težke sablje šest Špancev. Ostali rjevostrahu in dvigajo roke v zrak. Toda zaman, večino revežev Flibustejci pokolejo. V zadnjem hipu se Tomaž še le spomini, da potrebuje jetnike, in jih ukaže povezati. Osmim povezo roke in jih brez odloka preneso na fregato. Plima je med časom priplavila nove vode in "Lepa podlasica" je že zopet plavala, novim zmagam proti.

"Dovolj za sedaj", ga prekine Tomaž. "Ta gnezda bomo že še sklatili. Stvar utegne postati še celo dolgočasna. Da pa pride okrog mestnega jarka, rabimo kakšno posebno, skrito stezo, ki nas pripelje naravnost pod bastijo. Ali ne veš za takšno stezo?"

"Morda je že kje kakšna," odgovori Loredan ravnodušno, "toda še nikdar nisem slišal o njej . . ."

Vsi častniki se gnetejo okrog Tomaža: Rdečebardi, oni iz Dieppa in oni iz Olerona in Mary Rackham v moški obleki, kakor vedno. Ona se ustavi in preklinja hujše ko vsi štirje Flibustejci skupaj.

Tomaž strpno upira svoje oči v sivo črto trdnjav, premišlja in se potem naglo odloči, ne da bi bil koga vprašal za svet:

"Ujetnikov!" se oglaši. "Ujetnikov trebam sedaj! Če sploh je takšna steza, kakor jo iščemo, poizvemo zanjo le na ta način, ali pa je moj sloves pri vragu!"

Z gospodovalnimi koraki pohti sedaj sam h kmilu in zapove obrniti jadra, kakor jih potrebuje, da se ladja obrne v smeri na fort Svetega Jeronima. "To staro zidovje," pravi Tomaž samo hripavo zakrohotata in z grmečim glasom ukaže, naj mu privedejo onih osem ujetnikov, in naj jih postavijo v eno vrsto pod veliki jambor. Pustolovci iz Olerona, ki govorijo najčišč Špančino, pa pomigne Tomaž, naj pristopi, in mu z ostrim glasom ukaže, naj raztolači ujetim Špancem kratko in jasno, kaj pričakuje od njih: "Naj namreč povedejo četo do pod mestno obzidje po skriti stezi, tako da se umakne ognju trdnjavi na otokih."

"Kaj pa če nočeo?" vpraša pustolovec iz Dieppa.

"Če nočeo? Grom in strela! Potem jih pa kramkamo obesimo, saj ni treba za vrat!" odgovori namesto Tomaža Mary Rackham in se glasno zakrohotata.

"Bodo že hoteli", zagotovi Tomaž Trublet.

Ta dan so bratje z morja zopet enkrat imeli priliko, da vidijo in občudujejo spremnost svojega kapitana pri manevriranju. Fregata je lavigala tako gladko, da je pri drugem okretu kakor slučajno nasedla na peščino, ob oseki seveda, jedva sta sežnjevali od fortova Svetega Jeronima, pa vendar izven donosa španskih topov.

Severozapadno je namreč molila pred baterije druga peščina, in line baterije niso bile tako obrnjene, da bi mogli iz njih topovski strelci zadevati cilj, ki je onostran te peščine. V tem zavarovanem prostoru je torej "Le pa podlasica" nasedala. Oni sto Flibustejci pa, ki jih je Tomaž v to svrhu že poprej odbral in se jim osebno postavil na čelo, je na ta način doseglo platformo baterije brez enega strela.

Branilec zato takoj zasedejo strelne line in sprožijo svoje puške, toda brez velikega uspeha. Korzarji pa, najboljši strelci in točnejši ko katerikoli vojak na svetu, odpihnejo s svojo salvo vse, kar je stalo španskoga na linah in tudi vsakega drugega radovedneža, ki je pomolil svojo glavo izza obzidja. Branilci se zato poskrpitejo in streljajo izza zaslona na slepo v zrak, ne da bi merili. Od takega streljanja seveda Flibustejcem ni pretela večja opasnost. Vključu temu je začelo vse skupaj Tomažu kar presedati. Zavarovan od nepre-

odgovor, se obrne k Tomažu in njegovo upanje ugasne že ta reče zasmehljivo:

"Strela! Kaj ti nisem že prej rekla, da ne bodo govorili? Kar obesimo jih brez odloka, da ne zgubimo preveč časa."

Tomaž je pa ves rdeč psorno ukaže: "Molč! Govorili bodo, pravim, in ti počakaj!"

Jetniki nemirno gledajo kapitana. Ta pa pristopi k njim, ne da bi črnih le besedico, in potegne svojo težko sabljo. "Misliš li," se iznova oglaši Mary Rackam, "da bodo z razklanimi glavami raje govorili?"

Toda Tomaž je že s prvim zahonom odobil prvemu ujetniku glavo, ki odleti kakor iz frače izstreljena v velikem loku Mary Rackam pred noge in jo vso poskropi s toplo krvjo.

Predno se pa jadra zopet obrnejo po vetru, pristopi še oni iz Dieppa, ki so mu poverili skrb za vrvi in jadra, k Tomažu, in ga vpraša, kateri smeri naj vozi, saj so napadli fort Svetega Jeronima edino le v svrhu, da vzemo nekaj ujetnikov in si preskrbe poročila o skriti stezi.

Po svoji starci navadi se je Tomaž vrnil iz boja ves teman in strašen v besni ljutosti. Ze pričetni odpor ga je razdražil Strahopetnost sovražnikov ga je pa sedaj skrajno razbesnila. Ko je končno sam prepelezl zidovje in pričel klati, mu je zavrela vskri. Krvava klanje, ki je sledilo, ga ni ohladilo, ampak je njegovo razdraženost povečalo do blaznosti. Moral se je silno krotiti, da je ukazal, naj prihranijo vsaj zadnjih osem mož, ki jih potrebuje za svoje namene.

Ko ga sedaj oni iz Dieppa izprašuje, kako naj obrne ladjo, se Tomaž samo hripavo zakrohotata in z grmečim glasom ukaže, naj mu privedejo onih osem ujetnikov, in naj jih postavijo v eno vrsto pod veliki jambor. Pustolovci iz Olerona, ki govorijo najčišč Špančino, pa pomigne Tomaž, naj pristopi, in mu z ostrom glasom ukaže, naj raztolači ujetim Špancem kratko in jasno, kaj pričakuje od njih: "Naj namreč povedejo četo do pod mestno obzidje po skriti stezi, tako da se umakne ognju trdnjavi na otokih."

Ako je kaj narobe z vašim pralnim strojem pokličite nas. Imamo izkušenega človeka eksperita, ki vam ga popravi, da bo ste zadovoljni. Pri nas dobite Washer Parts za vse pralne stroje.

L. R. Miller Coal Co.
1007 East 61st St.
Quality coal anytime and anywhere
EDNIDCOTT 1032

Oblak Furniture Co.
Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebuščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Ako je kaj narobe z vašim pralnim strojem pokličite nas. Imamo izkušenega človeka eksperita, ki vam ga popravi, da bo ste zadovoljni. Pri nas dobite Washer Parts za vse pralne stroje.

Mandel Hardware
15704 Waterloo Rd.
KENMORE 1282

Ravnokar je izšla . . .

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi moral biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznaní z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana
stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,
6231 St. Clair Avenue

odgovor, se obrne k Tomažu in njegovo upanje ugasne že ta reče zasmehljivo:

"Vrv!" kratko ukaže Tomaž. Dva Flibustejca priskočita z vrvjo. "Zvezite mu roke in ampak na Mary Rackam.

Zgodilo se je.

"Krog vratu, in vso butaro v morje!"

Stoj obsojenca utone v valovju.

Jetniki nemirno gledajo kapitana. Ta pa pristopi k njim, ne da bi črnih le besedico, in potegne svojo težko sabljo. "Misliš li," se iznova oglaši Mary Rackam, "da bodo z razklanimi glavami raje govorili?"

Toda Tomaž je že s prvim zahonom odobil prvemu ujetniku glavo, ki odleti kakor iz frače izstreljena v velikem loku Mary Rackam pred noge in jo vso poskropi s toplo krvjo.

Za pasom ina Tomaž dve pistoli. Sedaj potegne jedno in jo dvigne pred jetnikov obraz. — "Steza . . ." zaječja jetnik, bolj mrtev ko živ. "Nobene!" nadaljuje Tomaž in sprož. Razstreljeni možgani poškropo vso okolico. "Sedaj pa, kar se tega tiče," nadaljuje Tomaž in stopi pred predzadnjega, pol Katiljanca, pol Indijanca.

Za pasom ina Tomaž dve pistoli. Sedaj potegne jedno in jo dvigne pred jetnikov obraz. — "Steza . . ." zaječja jetnik, bolj mrtev ko živ. "Nobene!" nadaljuje Tomaž in sprož. Razstreljeni možgani poškropo vso okolico. "Sedaj pa, kar se tega tiče," nadaljuje Tomaž in stopi pred predzadnjega, pol Katiljanca, pol Indijanca.

"Na tej stezi", nadaljuje Tomaž še vedno obrnjen k Mary Rackam, "na tej stezi bi nas

prav lahko čakala zaseda-

"Le tega ne mislite, kapitan," živahnog poverjanju. "Ni zasede, istino rim . . ."

"Seveda poznam stezo, prav zanesljivo stezo", zagotavlja mulat po španski, kakor da je v tem najstrašnejšem trenutku popolnoma pozabil vsak drug jazik in tudi flibustejski dialekt, ki se sicer govoril po vsej iztočni ameriški obali.

"Kaj sem ti rekel?" pravi Tomaž k Mary. "Kaj sem ti rekel? No, ali je kakšna pot ali je ni?" "Ta steza vodi okrog gorovja, zapadno, dvajset milj od tod. Tam je tudi gaz čez reko. Če ste jo pregažili z levega na desni breg, se obrnete skozi jelovje in pridez brez zaprek v Ciudad Real . . ."

"Na tej stezi", nadaljuje Tomaž še vedno obrnjen k Mary Rackam, "na tej stezi bi nas

"Oho!" odgovori Tomaž ravnuščno in prekriža roki. Pri tem pa ne gleda na mulata, ampak na Mary Rackam.

"Seveda poznam stezo, prav zanesljivo stezo", zagotavlja mulat po španski, kakor da je v tem najstrašnejšem trenutku popolnoma pozabil vsak drug jazik in tudi flibustejski dialekt, ki se sicer govoril po vsej iztočni ameriški obali.

(Dalje sledi)

Pozor

Slovenske gospodinje akete postreči svojo družino dobrimi domaćimi klobucima. Želodci in šunki, pridite k nam. Imamo vse po najnižji cenai. Pošljemo tudi po pošti. S poročamo

VIKTOR IN JOSEPH KOSIC

951 E. 69 St.

VELIKONOČNE PRAZNIKE

pražnjujete najbolje, ako boste poleg pirovih in drugih dobrot postregli svoji družini z dobrimi okusnimi in prvorstnimi doma sušenimi mesom kot: klobase, želodce in šunk. Pri nas je na izberi tudi lepa perutnina, vse po zmernih cenah.

JOSEPH TREBEC

Slovenska mesnica

1423 E. 55 St. vogal Prosser Ave.

HENDERSON 1559

POSAMEZNI SEDEŽI V PREDPRODAJI

pod pokroviteljstvom NORTHERN OHIO OPERA ASSOCIATION

METROPOLITAN OPERA

Association of New York. Edward Johnson, General Manager

Edward Ziegler, Ass't Gen. Manager, Earle R. Lewis, Ass't Gen. Manager

8. APRILA DO